

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Boekholtstraat 2

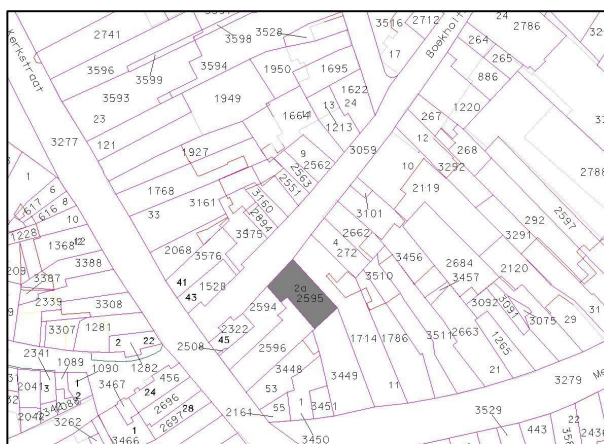
Monumentnummer : GM087

Straat : Boekholtstraat
Huisnummer : 2
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 CW

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 2595

Naam object : ---
Bouwjaar : Nb
Architect : Nb
Oorspronkelijke functie : pakhuis
Huidige functie : garage-woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 12-05-2014
Datum aanwijzing : 16-09-2014.

Situering

Pand gelegen aan de Boekholtstraat centraal in de historische binnenstad van Doesburg. Het pand staat met de voorgevel langs de straat.

Opbouw

Tweelaags pand op rechthoekige plattegrond onder een zadeldak evenwijdig aan de rooilijn. Tegen de achtergevel staan twee gebouwdelen met een zadeldak haaks op het hoofdgebouw. Het pand heeft een begane grond, eerste verdieping en een zolder. Via het pand is de bovenwoning van Kerkstraat 51 toegankelijk.

Historie

De Boekholtstraat is gelegen op de grens van de vroegste stadsuitleg uit de eerste helft van de dertiende eeuw en de in 1343 gestichte zuidelijke stadsuitbreiding.

De straat wordt gekenmerkt door bebouwing van een of twee lagen met een kap veelal parallel aan de straat, overwegend in gebruik als schuur en opslag, afgewisseld met woonhuizen en panden met de nok haaks op de straat.

Beknopte bouwgeschiedenis

Boekholtstraat 2 hoorde oorspronkelijk bij een pand aan de Meipoortstraat en is rond 1700 gebouwd. Het is in 1848 verbouwd tot korenpakhuis, het had toen reeds de huidige omvang, maar in tegenstelling tot tegenwoordig had het drie vensteropeningen op de eerste verdieping en de centrale hijskapel werd geflankeerd door twee dakkapellen. In 1916 is een bouwplan ingediend voor een forse uitbreiding van het pakhuis aan de achterzijde, maar het is onduidelijk of dat plan is uitgevoerd. Tussen 1929 en 1933 is het graanpakhuis kort na elkaar verbouwd en is de gevel op met name de begane grond aangepast, waarbij een toegangsdeur en inrijdeuren werden toegevoegd. De vleugel rechtsachter kreeg toen haar huidige volume en schilddak en de voorgevel Nadien verdwenen de twee dakkapellen en is de invulling van de centrale inrijopening nog twee maal gewijzigd. Na de Tweede Wereldoorlog is het rechter gedeelte van de eerste verdieping als woning ingericht.

Exterieur

Het pand heeft een vijf vensterassen brede voorgevel van twee bouwlagen. De bakstenen gevel is gemetseld in kruisverband en platvol gevoegd met een kalkvoeg. De gevel op de begane grond is met een drietal inrijopeningen met dubbele wagendeuren uitgevoerd die aan de bovenzijde met betonlateien worden ontlast. In de openingen draaien opgeklampte deuren met zesruits ramen aan gehengen. In de deuren zijn bossingen gefreesd om het effect van paneeldeuren te bereiken. De middelste deuren zijn drievoudig en historiserend uitgevoerd. Links naast de rechter inrijopening is een deuropening met drieruits bovenlicht opgenomen, afgesloten met een anderhalf steens strek.

De eerste verdieping heeft in het midden een deurkozijn onder een anderhalf steens strek, met een opgeklampte laaddeur. Deze wordt geflankeerd door vier oude vensters onder anderhalf steens strekken met moderne draairamen. Onder de onderdorpels zijn rollagen gemetseld.

Boven de vensters is een tekst geschilderd: *Jos. Essing GRANEN* met links restanten van een oudere tekst. De tekst wordt doorbroken met een kozijn met laaddeur die door de goot steekt en aan de bovenzijde als hijskapel is uitgevoerd, waarbij de windas afgedekt onder een zadeldakje met fors overstek uit de gevel steekt. Het overstek wordt met gekromde korbeels op de kozijnstijlen ondersteund. De wangen van de kapel zijn met houten planken betimmerd.

De gevel heeft ter hoogte van de verdieplings- en zoldervloer smeedijzeren staafankers met omgekrulde bovenzijden. De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een zinken bakgoot op ijzeren gootbeugels. De gemetselde, bakstenen rechter topgevel wordt met een windveer afgesloten. De dakvlakken zijn belegd met grijs gesmoorde oude Hollandse dakpannen waarin twee dakramen zijn opgenomen.

De achtergevel van het pand is witgepleisterd en aan de bovenzijde afgesloten met een zinken bakgoot op beugels. Het achter dakvlak is belegd met moderne, opnieuw verbeterde oude Hollandse dakpannen. Tegen de achtergevel van het hoofdgebouw staan twee bouwdelen onder zadeldak. Links een enkellaags vleugel met gemetselde, bakstenen muren en een zadeldak. De achtergevel van dit deel heeft enkele staafankers en is met een houten windveer afgewerkt, de dakvlakken zijn met grijs gesmoorde oude Hollandse dakpannen belegd. De linker bouwmuur heeft een bouwnaad behorend bij een uitbreiding en heeft enkele staafankers.

Rechts staat een tweelaags, witgeschilderde bakstenen vleugel met aan de binnenplaatszijde een zesruits schuifvenster rechts en links twee vensters met draairamen. Naast het rechter schuifvenster is een kleiner venster ingebroken. De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een zinken bakgoot op ijzeren gootbeugels en heeft onder de goot gesmede staafankers. De gemetselde achtergevel van deze vleugel heeft in de geveltop twee staafankers en een venster met tweeruits raam, ontlast met een rollaag. De gevel is afgewerkt met een houten windveer.

Interieur

Het pand Boekholtstraat 2 is niet bezocht, over het interieur noch de constructieve kenmerken kunnen uitspraken gedaan worden.

Bouwdossiers

1848	verbouw tot korenpakhuis
17-10-1916	verbouwing pakhuis en aanpassing voorgevel voor A.J. Brus (niet uitgevoerd)
16-04-1929	verbouwing woning en pakhuizen (schilddak op vleugel rechts achter) voor Jos. Essing
10-06-1930	plaatsen buitendeur voorgevel voor Jos. Essing
28-03-1933	verbouwing pakhuis en aanpassing voorgevel inrijddeuren links voor Jos. Essing

Literatuur

- Haans, F.A.C., H. J. van Capelleveen, *Beschrijving Boekholtstraat 2 Doesburg*, 16-5-1990 (adviesnr. 106)
- Haans, Frank, *Monumentengids Doesburg*, Utrecht 2008, 134

Waardering

Het pand dateert uit de vroege achttiende eeuw met aanpassingen uit negentiende eeuw en tweede kwart van de twintigste eeuw. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de architectuur en vorm van het pand, de ouderdom, en de stedenbouwkundig-historische relatie met de verkaveling en ligging van het pand direct aan de straat.

Het object Boekholtstraat 2 is van algemeen belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde.

Het pand is architectuurhistorisch van belang als voorbeeld van een bedrijfsmatig gebouw waarvan de vorm, de gevelarchitectuur en diverse uiterlijke details (hijskapel, beschildering op gevel) goed zijn bewaard.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie en de ruimtelijke samenhang met de buurpanden in de Boekholtstraat.

Het huis is cultuurhistorisch van belang als goed bewaard gebleven voorbeeld van een historisch bedrijfsgebouw.